YR ATODLEN

Y CONFENSIWN, Y PROTOCOLAU, Y DATGANIADAU A'R NEILLTUADAU

RHAN 2

PROTOCOLAU

PROTOCOL DEWISOL I'R CONFENSIWN AR HAWLIAU'R PLENTYN AR WERTHU PLANT, PUTEINDRA PLANT A PHORNOGRAFFI PLANT

Erthygl 1

Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau wahardd gwerthu plant, puteindra plant a phornograffi plant fel y darperir ar eu cyfer gan y Protocol presennol.

Erthygl 2

At ddibenion y Protocol presennol:

(a) mae gwerthu plant yn golygu unrhyw weithred neu drafodiad a ddefnyddir gan unrhyw unigolyn neu grŵp o bersonau i drosglwyddo plentyn i un arall am dâl neu unrhyw gydnabyddiaeth arall;

(b) mae puteindra plant yn golygu defnyddio plentyn mewn gweithgareddau rhywiol am dâl neu unrhyw ffurf arall ar gydnabyddiaeth;

(c) mae pornograffi plant yn golygu unrhyw bortread, drwy ba fodd bynnag, o blentyn sy'n ymgymryd â gweithgareddau rhywiol diamwys real neu ddynwaredol neu unrhyw bortread o rannau rhywiol plentyn at ddibenion rhywiol yn bennaf.

Erthygl 3

1 Rhaid i bob Parti Gwladwriaeth sicrhau, o leiaf, fod y gweithredoedd a'r gweithgareddau canlynol wedi eu cwmpasu'n llawn o dan ei gyfraith trosedd, p'un a yw'r tramgwyddau hynny wedi eu cyflawni yn fewnwladol neu'n drawswladol neu ar sail unigol neu gyfundrefnol:

(a) yng nghyd-destun gwerthu plant fel y diffiniwyd y term hwnnw yn erthygl 2:

(i) cynnig, traddodi neu dderbyn plentyn, drwy ba ddull bynnag, at ddibenion:

(a) camfanteisio'n rhywiol ar y plentyn;

(b) trosglwyddo organau'r plentyn am elw;

(c) cymryd y plentyn ymlaen i wneud llafur gorfod;

(ii) cymell cydsynio yn amhriodol, fel canolwr, i fabwysiadu plentyn gan dorri offerynnau cyfreithiol rhyngwladol cymwysadwy am fabwysiadu;

(b) cynnig, sicrhau, caffael neu ddarparu plentyn ar gyfer puteindra plant, fel y'i diffiniwyd yn erthygl 2;

(c) cynhyrchu, dosbarthu, lledaenu, mewnforio, allforio, cynnig, gwerthu neu feddiannu at y dibenion uchod bornograffi plant fel y'i diffiniwyd yn erthygl 2.

2 Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau cyfraith genedlaethol Parti Gwladwriaeth, bydd yr un peth yn gymwys i ymgais i gyflawni unrhyw un o'r gweithredoedd hyn

ac i gydgynllwynio i gyflawni unrhyw un o'r gweithredoedd hyn neu i gymryd rhan ynddynt.

3 Rhaid i bob Parti Gwladwriaeth wneud y tramgwyddau hyn yn rhai y gellir eu cosbi â chosbau priodol sy'n cymryd i ystyriaeth eu natur ddifrifol.

4 Yn ddarostyngedig i ddarpariaethau ei gyfraith genedlaethol, rhaid i bob Parti Gwladwriaeth gymryd mesurau, pan fo'n briodol, i sefydlu atebolrwydd personau cyfreithiol am dramgwyddau a sefydlwyd ym mharagraff 1 o'r erthygl bresennol. Yn ddarostyngedig i egwyddorion cyfreithiol y Parti Gwladwriaeth, gall yr atebolrwydd hwn sydd ar bersonau cyfreithiol fod yn droseddol, yn sifil neu'n weinyddol.

5 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau gymryd pob mesur cyfreithiol a gweinyddol sy'n briodol i sicrhau bod pob person sy'n ymwneud â mabwysiadu plentyn yn gweithredu'n unol â'r offerynnau cyfreithiol rhyngwladol sy'n gymwysadwy.

Erthygl 4

1 Rhaid i bob Parti Gwladwriaeth gymryd unrhyw fesurau sy'n angenrheidiol i sefydlu ei awdurdodaeth dros y tramgwyddau y cyfeiriwyd atynt yn erthygl 3, paragraff 1, pan fo'r tramgwyddau'n cael eu cyflawni yn ei diriogaeth neu ar fwrdd llong neu awyren sydd wedi ei chofrestru yn y Wladwriaeth honno.

2 Caiff pob Parti Gwladwriaeth gymryd unrhyw fesurau sy'n angenrheidiol i sefydlu ei awdurdodaeth dros y tramgwyddau y cyfeiriwyd atynt yn erthygl 3, paragraff 1, yn yr achosion canlynol:

(a) pan fo'r tramgwyddwr honedig yn wladolyn y Wladwriaeth honno neu'n berson y mae ganddo ei breswylfan arferol yn ei thiriogaeth;

(b) pan fo'r dioddefwr yn wladolyn y Wladwriaeth honno.

3 Rhaid i bob Parti Gwladwriaeth gymryd hefyd unrhyw fesurau sy'n angenrheidiol i sefydlu ei awdurdodaeth dros y tramgwyddau uchod pan fo'r tramgwyddwr honedig yn bresennol yn ei diriogaeth ac nad yw'n ei estraddodi i Barti Gwladwriaeth arall ar y sail nad yw'r tramgwydd wedi ei gyflawni gan un o'i wladolion.

4 Nid yw'r Protocol hwnnw yn eithrio unrhyw awdurdodaeth droseddol sy'n cael ei harfer yn unol â chyfraith fewnol.

Erthygl 5

1 Rhaid barnu bod y tramgwyddau y cyfeiriwyd atynt yn erthygl 3, paragraff 1, wedi eu cynnwys fel tramgwyddau estradoddadwy mewn unrhyw gytuniad estraddodi sy'n bodoli rhwng Partïon Gwladwriaethau a rhaid eu cynnwys fel tramgwyddau estradoddadwy ym mhob cytuniad estraddodi a gwblheir rhyngddynt wedi hynny, yn unol â'r amodau a nodir yn y cytuniadau hynny.

2 Os yw Parti Gwladwriaeth sy'n gwneud estraddodi'n amodol ar fodolaeth cytuniad yn cael cais am estraddodiad oddi wrth Barti Gwladwriaeth arall nad oes ganddo unrhyw gytuniad estraddodi ag ef, caiff ystyried y Protocol hwn yn sail gyfreithiol dros estraddodi mewn perthynas â'r tramgwyddau hynny. Bydd estraddodi'n ddarostyngedig i'r amodau a ddarperir o dan gyfraith y Wladwriaeth y gwneir y cais iddo.

3 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau nad ydynt yn gwneud estraddodi'n amodol ar fodolaeth cytuniad gydnabod rhyngddynt fod y tramgwyddau hynny'n

dramgwyddau estradoddadwy yn ddarostyngedig i'r amodau y darperir ar eu cyfer o dan gyfraith y Wladwriaeth y gwneir y cais iddo.

4 Rhaid ymdrin â'r tramgwyddau hynny, at ddibenion estraddodi rhwng Partïon Gwladwriaethau, fel petaent wedi eu cyflawni nid yn unig yn y man lle y digwyddasant ond hefyd yn nhiriogaethau'r Gwladwriaethau y mae'n ofynnol iddynt sefydlu eu hawdurdodaeth yn unol ag erthygl 4.

5 Os yw cais am estraddodi'n cael ei wneud mewn cysylltiad â thramgwydd a ddisgrifiwyd yn erthygl 3, paragraff 1, ac os nad yw'r Parti Gwladwriaeth y gwnaed y cais iddo yn estraddodi ar sail cenedligrwydd y tramgwyddwr neu os nad ewyllysia wneud hynny, rhaid i'r Wladwriaeth honno gymryd mesurau addas i gyflwyno'r achos i'w awdurdodau cymwys at ddibenion erlyn.

Erthygl 6

1 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau roi i'w gilydd y cymorth mwyaf mewn cysylltiad ag ymchwiliadau neu achosion troseddol neu achosion estraddodi a ddygir mewn perthynas â'r tramgwyddau a nodwyd yn erthygl 3, paragraff 1, gan gynnwys cymorth i gael dystiolaeth at eu gwasanaeth a fyddai'n angenrheidiol ar gyfer yr achosion.

2 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau gyflawni eu rhwymedigaethau o dan baragraff 1 o'r erthygl bresennol yn unol ag unrhyw gytuniadau neu drefniadau eraill ynghylch cymorth cyfreithiol i'w gilydd a all fodoli rhyngddynt. Yn absenoldeb cytuniadau neu drefniadau o'r fath, rhaid i Bartïon Gwladwriaethau roi cymorth i'w gilydd yn unol â'u cyfraith ddomestig.

Erthygl 7

Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau, yn ddarostyngedig i ddarpariaethau eu cyfraith genedlaethol:

(a) cymryd mesurau i ddarparu ar gyfer ymafael yn y canlynol a'u hatafaelu, fel y bo'n briodol:
  (i) nwyddau, megis deunyddiau, asedau a chyfryngiadau eraill a ddefnyddiwyd i gyflawni neu hwyluso tramgwyddau o dan y Protocol presennol;
  (ii) yr enillion sy'n tarddu o'r tramgwyddau hynny;

(b) cyflawni ceisiadau gan Barti Gwladwriaeth arall am ymafael yn y nwyddau neu'r enillion y cyfeiriwyd atynt yn is-baragraff (a)(i) neu am eu hatafaelu;

(c) cymryd mesurau sydd wedi eu hanelu at gau, dros dro neu yn derfynol, fangreoedd a ddefnyddiwyd i gyflawni'r tramgwyddau hynny.

Erthygl 8

1 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau fabwysiadu mesurau priodol i amddiffyn hawliau a buddiannau plant sydd wedi bod yn ddioddefwyr yr arferion a waherddir o dan y Protocol presennol ym mhob cam yn y broses cyfiawnder troseddol, a hynny'n benodol drwy wneud y canlynol:

(a) cydnabod hyglwyfedd plant sy'n ddioddefwyr ac addasu gweithdrefnau i gydnabod eu hanghenion arbennig, gan gynnwys eu hanghenion arbennig fel tystion;

(b) hysbysu plant sy'n ddioddefwyr o'u hawliau, eu rôl a chwmpas, amseriad a chynnydd y rheithdrefn ac o'r penderfyniad ar eu hachosion;

(c) caniatáu i sylwadau, anghenion a phryderon plant sy'n ddioddefwyr gael eu cyflwyno a'u hystyried mewn rheithdrefnau lle'r effeithir ar eu buddiannau

personol, mewn modd sy'n gyson â rheolau gweithdrefnol y gyfraith genedlaethol;

(d) darparu gwasanaethau cymorth priodol i blant sy'n ddioddefwyr drwy gydol y broses gyfreithiol;

(e) diogelu, fel y bo'n briodol, breifatrwydd a hunaniaeth plant sy'n ddioddefwyr a chymryd mesurau'n unol â'r gyfraith genedlaethol i osgoi lledaenu'n amhriodol wybodaeth a allai arwain at ganfod pwy yw'r plant sy'n ddioddefwyr;

(f) darparu, mewn achosion priodol, ar gyfer diogelu plant sy'n ddioddefwyr, yn ogystal â'u teuluoedd a'r rhai sy'n tystiolaethu ar eu rhan, rhag bygylu a dial;

(g) osgoi oedi diangen cyn penderfynu achosion ac ufuddhau i orchmynion neu archddyfarniadau sy'n rhoi iawndal i blant sy'n ddioddefwyr.

2 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau sicrhau na fydd ansicrwydd ynghylch oedran gwirioneddol y dioddefwr yn atal camau i gychwyn ymchwiliadau troseddol, gan gynnwys ymchwiliadau sydd wedi eu hanelu at gadarnhau oedran y dioddefwr.

3 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau sicrhau, yn y modd y mae plant sy'n ddioddefwyr y tramgwyddau a ddisgrifir yn y Protocol presennol yn cael eu trin gan y system cyfiawnder troseddol, mai lles pennaf y plentyn fydd y prif ystyriaeth.

4 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau gymryd mesurau i sicrhau hyfforddiant priodol, yn enwedig hyfforddiant cyfreithiol a seicolegol, ar gyfer y personau sy'n gweithio gyda dioddefwyr y tramgwyddau a waherddir o dan y Protocol presennol.

5 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau fabwysiadu mesurau, mewn achosion priodol, er mwyn amddiffyn diogelwch ac uniondeb y personau a'r/neu'r cyrff sy'n ymwneud ag atal a/neu amddiffyn ac adsefydlu ddioddefwyr y tramgwyddau hynny.

6 Rhaid peidio â dehongli unrhyw beth yn yr erthygl bresennol fel petai'n niweidiol i hawliau'r cyhuddedig i gael prawf teg a diduedd neu'n anghyson â'r hawliau hynny.

Erthygl 9

1 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau fabwysiadu neu gryfhau, gweithredu a lledaenu cyfreithiau, mesurau gweinyddol, polisïau a rhaglenni cymdeithasol i atal y tramgwyddau y cyfeirir atynt yn y Protocol presennol. Rhaid rhoi sylw penodol i amddiffyn plant sy'n arbennig o hyglwyf gan yr arferion hyn.

2 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau hybu ymhlith y cyhoedd yn gyffredinol, gan gynnwys plant, drwy wybodaeth drwy bob modd priodol, addysg briodol a hyfforddiant priodol, ymwybyddiaeth o'r mesurau i atal y tramgwyddau y cyfeirir atynt yn y Protocol presennol ac o'u heffeithiau andwyol. Wrth gyflawni eu rhwymedigaethau o dan yr erthygl hon, rhaid i Bartïon Gwladwriaethau hyrwyddo'r broses o gael y gymuned ac yn benodol, plant a phlant sy'n ddioddefwyr, i fod yn rhan o'r rhaglenni gwybodaeth, addysgu a hyfforddi hynny, gan gynnwys ar lefel ryngwladol.

3 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau gymryd pob mesur dichonadwy gan anelu at sicrhau pob cymorth priodol i ddioddefwyr y tramgwyddau hynny, gan gynnwys eu hailintegreiddiad cymdeithasol llawn a'u hadferiad corfforol a seicolegol llawn.

4 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau sicrhau bod gan bob plentyn sy'n ddioddefwr gan y tramgwyddau a ddisgrifir yn y Protocol presennol fynediad at weithdrefnau digonol

i geisio, heb unrhyw gamwahaniaethu, iawndal oddi wrth y rhai a fu'n gyfrifol yn ôl y gyfraith.

5 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau gymryd mesurau priodol sydd wedi eu hanelu at wahardd yn effeithiol y broses o gynhyrchu a lledaenu deunydd sy'n hysbysebu'r tramgwyddau a ddisgrifir yn y Protocol presennol.

Erthygl 10

1 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau gymryd yr holl gamau sy'n angenrheidiol i gryfhau cydweithrediad rhyngwladol drwy drefniadau amlochrog, rhanbarthol a dwyochrog ar gyfer atal y rhai sy'n gyfrifol am weithredoedd sy'n cynnwys gwerthu plant, puteindra plant, pornograffi plant a thwristiaeth rhyw plant ac ar gyfer eu datgelu, ymchwilio iddynt, eu herlyn a'u cosbi. Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau hybu cydweithrediad a chydlyniad rhyngwladol hefyd rhwng eu hawdurdodau, cyrff anllywodraethol cenedlaethol a rhyngwladol a chyrff rhyngwladol.

2 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau hybu cydweithrediad rhyngwladol i gynorthwyo plant sy'n ddioddefwyr i ymadfer yn gorfforol ac yn seicolegol, i ailintegreiddio â'r gymdeithas ac i ddychwelyd i'w mamwlad.

3 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau hybu gwaith i gryfhau cydweithrediad rhyngwladol er mwyn mynd i'r afael â'r achosion sylfaenol, megis tlodi a thanddatblygu, sy'n cyfrannu at hyglwyfedd plant gan weithgareddau gwerthu plant, puteindra plant, pornograffi plant a thwristiaeth rhyw plant.

4 Rhaid i Bartïon Gwladwriaethau sydd mewn sefyllfa i wneud hynny roi cymorth ariannol, cymorth technegol neu gymorth arall drwy raglenni amlochrog, rhanbarthol, dwyochrog neu raglenni eraill sy'n bodoli eisoes.